KDYÅ½ PRALA PRÃ•DLO BABIÄŒKA

ÄŒtvrtek, 07 leden 2016

Zapnula jsem myÄ•ku, praÄ•ku a espresso. SedÃ-m pÅ™ed televizÃ- a vybÃ-rÃ¡m si z nahranÃ½ch filmÅ¯, co bych si pustila... PÅ™Ã-jemnÃ© pohodlÃ- na kanapÃ-Ä•ku, a jÃ¡ si tak vzpomnÄ›la na svÃ© dÄ›tstvÃ-, na maminÄ•inu celodennÃ- prÃ¡ci. TÅ™ maminka prÃ¡vala. V suterÃ©nu domu jsme mÄ›li velkou prÃ¡delnu, kde byl kotel, kterÃ½ vyvÃ¡Å™el prÃ¡dlo... MyslÃ-m, Å¾e t bylo na plyn. Ale jednou se mÃ¡ma dost nadÃ½chala unikajÃ-cÃ-ho plynu a tak tak Å¾e to dopadlo dobÅ™e. Od tÃ© doby pral ze strachu doma.

PrÃ¡dlo nejprve na noc namoÄ•ila do vany, pak je vyvÃ¡Å™ela na sporÃ¡ku po Ä•Ã¡stech ve velkÃ©m hrnci a nakonec pral valÅ¡e. Valchu mÄ›la ve vanÄ› a pÅ™ednÃ- kleÄ•ela na polÅ¡tÃ¡Å™i... Pak jsme uÅ¾ mÄ›li prvnÃ- praÄ•ku; jÃ¡ byla starÅ¡Ã- a smÄ›la pomÃ¡hat. PraÄ•ka byla vÃ-Å™ivka, k nÃ- se pozdÄ›ji pÅ™ikoupila Å¾dÃ-maÄ•ka. TakovÃ½ tancujÃ-cÃ- kbelÃ-k... Jo, luxus, a pranÃ- nebylo tak namÃ¡havÃ©. TÅ™ikrÃ¡t vymÃ¡chanÃ© a vyÅ¾dÃ-manÃ© se Å¡krobilo - "PrÃ¡dlo pak lÃ-p vypadÃ¡ se tolik", to mi Å™Ã-kala skoro pokaÅ¾dÃ©... VyÅ¾dÃ-manÃ© jsme vÄ›Å¡ely na balkÃ³nÄ› do dvora, pak se doma vytahovalo rovnalo, a nakonec jsme chodily na mandl. JeÅ¡tÄ› dnes si vzpomÃ-nÃ¡m na tu zvlÃ¡Å¡tnÃ- vÅ¯ni... Nejprve tu vÅ¯ni vÄ›tru, slunce, vÅ¯ni Ä•istoty, pak vÅ¯ni Ä•erstvÄ› Å¾ehlenÃ©ho prÃ¡dla.

PodobnÃ© pÅ™Ã-jemnÃ© pÅ™ekvapenÃ-, jakÃ© zaÅ¾ila maminka s pÅ™Ã-chodem praÄ•ky, jÃ¡ mÄ›la s nastÄ›hovÃ¡n myÄ•ky nÃ¡dobÃ-. Dokonce mi trvalo delÅ¡Ã- dobu, neÅ¾ jsem si zvykla ji pouÅ¾Ã-vat. NÄ›jak mechanicky, ze zvyku, jsem vÅ¡echno nÃ¡dobÃ- hned myla a boÅ¾enka prÃ¡ci nemÄ›la, jen si tu lÃ-nÄ› postÃ¡vala. AÅ¾ jednou mi Å™ekl syn, kdyÅ¾ vidÄ myju nÃ¡dobÃ- "rÅ¯Ä•o", Å¾e k Ä•emu tedy ji mÃ¡m? Ono i na pÅ™epych lenosti si Ä•lovÄ›k musÃ- zvyknout. Ano, mÃ¡m rÅ¯znÃ½ch technickÃ½ch "vymoÅ¾enostÃ-", ale nÄ›jak nevÃ-m, kam se mi ztrÃ¡cÃ- uÅ¡etÅ™enÃ½ Ä•as? Jako dÃ-vka ko sedmnÃ¡cti jsem rÃ¡da chodila do UniverzitnÃ- knihovny a prohlÃ-Å¾ela si starÃ© Ä•asopisy pro dÃ¡my. NapÅ™Ã-klad takovÃ½ panÃ- a dÃ-vek... KonkrÃ©tnÄ› PraÅ¾anku, coÅ¾ byla odnoÅ¾ pro praÅ¾skÃ© dÄ›vuchy. KdyÅ¾ jsem Ä•etla, co vÅ¡echno musela umÄ›t... DomÃ¡cÃ- prÃ¡ce byly tehdy nesmÃ-rnÄ› propracovanÃ¡ vÄ›da - vÅ¡ak pokud se vÃ¡m dostala do rukou kucha Rettigov― nebo Sandtnerov― tak jste urÄ•itÄ› Å¾asli nad nÃ¡vodem na nÄ›jakÃ© to obyÄ•ejnÃ© jÃ-dlo, kterÃ© se bÄ›Å¾n tomu ve stÅ™edostavovskÃ© domÃ¡cnosti. A ohlednÄ› Å¡itÃ- - prÃ¡dlo bylo zdobenÃ© ruÄ•nÃ- krajkou, vyÅ¡Ã-vÃ¡nÃ-m - ty ostatnÄ› musela mÃ-t vÄ•as do svatby hotovÃ© nevÄ›sta na celÃ© vÃ½bavÄ›. JeÅ¡tÄ› mÃ¡m doma nÄ›kolik schovanÃ½ch babiÄ•Ä•inÃ½ch polÅ¡tÃ¡Å™Å¯ s krajkovÃ½mi vloÅ¾kami a monogramy. Pamatuju, jak mi vadily a obracela jsem polÅ¡tÃ¡Å stranou navrch, abych nemÄ›la ta zdobnÄ› vyÅ¡itÃ¡ pÃ-smena obtisklÃ¡ na tvÃ¡Å™i...

Tak si souÄ•asnÄ› uvÄ›domuji, Å¾e je aÅ¾ neuvÄ›Å™itelnÃ©, jak dlouho vydrÅ¾ely... Nebo si vezmÄ›te zavaÅ™ovÃ¡ dnes, Å¾e se "to" uvaÅ™Ã-, naleje do skleniÄ•ek, zavÃ-Ä•kuje a otoÄ•Ã- vzhÅ¯ru nohama... VzpomÃ-nÃ¡te? Jednak byly teho recepty neuvÄ›Å™itelnÄ› pestrÃ© - mÃ¡m pocit, Å¾e naÅ¡e pÅ™edkynÄ› zavaÅ™ily vÅ¡echno, co pÅ™ed nimi nestaÄ•ilo utÃ© nesmÃ-rnÄ› lahodnÃ© i zdravÃ©. ÄŒÃ-m vÃ-c si vzpomÃ-nek vyhrabÃ¡vÃ¡m z hlubin pamÄ›ti, obdivuju mnoÅ¾stvÃ- prÃ¡ babiÄ•ka zvlÃ¡dala tou povÄ›stnou levou zadnÃ-. A pÅ™itom chodila velmi hezky upravenÃ¡, nikdy jsem ji neslyÅ¡ela si nÄ›jak stÄ›Å¾ovat a kdyÅ¾ jsem byla malÃ¡, chodila se mnou na dlouhÃ© a nÃ¡dhernÃ© prochÃ¡zky. BÄ›hem nich mi stÃ¡le vyprÃ¡vÄ vÅ¡em, co bylo kolem nÃ¡s - znala snad vÅ¡echno, co u nÃ¡s roste, k Ä•emu to je, co se z toho dÃ¡ udÄ›lat - k jÃ-dlu, k lÃ©Ä•bÃ uklÃ-zenÃ-. Jo, tenkrÃ¡t nebyly chemickÃ© spreje - a pÅ™itom bylo takÃ© vÅ¡echno nablÃ½skanÃ©.. A kdyÅ¾ si snaÅ¾Ã- jak prÃ¡vala babiÄ•ka a Å¾eny z jejÃ- generace, jde mi z toho aÅ¾ hlava kolem. A to ona jeÅ¡tÄ› tehdy vÅ¡echno Å¾ehlila, vzor komÃ-nkÅ¯ sklÃ¡dala... JeÅ¡tÄ› mÃ¡m doma vyÅ¡Ã-vanÃ© desky na kapesnÃ-ky - kam se vklÃ¡daly a na maÅ¡li zavazovaly... VzpomÃ-nÃ¡m na nÃ¡dhernÃ© vyÅ¡Ã-vanÃ© kapny... (VÅ¯bec - vÃ-te, co to je kapna?) NechÃ¡pu to - kolik hodin mÄ›l jejÃ- der MÃ¡m pocit, Å¾e to vÅ¡echno za pouhÃ½ch 24 hodin stihnout nejde :-))) RozhodnÄ› mi to ale nijak nechybÃ- a neumÃ-m s pÅ™edstavit, Å¾e bych se nÄ›jakÃ½m kouzlem mÄ›la do jejÃ- doby dostat. Jsem velmi vdÄ›Ä•nÃ¡ za vysavaÄ•, praÄ•ku, myÄ nevÃ-m, jak bych ve vÄ›Ä•nÄ› vlhkÃ©m New Yorku suÅ¡ila prÃ¡dlo bez suÅ¡iÄ•ky, Å¾e si mÅ¯Å¾u strÄ•it cancourek do ucha a povÃ-dÃ¡ nebo hraje. Å½e bych nemÄ›la mixÃ©r, robot, pekÃ¡rnu... TakÃ© jste se nÄ›kdy dostali k podobnÃ½m vzpomÃ-n d@niela